

A "fiúság" ószövetségi gyökerei

Suhai György

2016.05.31.

Mit értett Pál apostol azon, amikor a galáciabeli keresztyéneknek ezt írta: "*Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által*" (Gal 3:26)?

Ki volt az Isten fia az ÓSZ-ben és mit jelentett ez a megnevezés?

Eredetileg Ádám volt az Isten fia:

Lk 3:38 ez Ádámé [Ádám fia], ez [Ádám] pedig az Istené [Isten fia].

Mit jelentett az, hogy Ádám "Isten fia" volt? Először is azt, hogy Isten teremtette őt, azaz Istentől származott (vagy "született", vö. 1 Móz 5:3), vele (meghitt) Atya-fiúi kapcsolatban volt. Ez az Atya-fiúi kapcsolat adta az ember értékét és méltóságát. De legalább ennyire fontos az "Isten fia" jelentésének az az aspektusa is, hogy Ádám Isten uralmának képviselője is volt, mely esetben e megnevezés rokonértelmű (de nem teljesen azonos) az "Isten képmása" kifejezéssel (1 Móz 1:26). Az "Isten fia" megnevezésnek tehát van egy *kapcsolati* (ontológiai) és egy *képviselési* értelme is, mely utóbbi esetben az "Isten fia" inkább egyfajta titulust vagy tisztséget jelöl. Mindig az adott szövegösszefüggés határozza meg, hogy mely értelem a domináns.

A bűneset következtében Ádám bizonyos értelemben elveszítette az "istenfiúságot": megszakadt a kapcsolata (közössége) mennyei Atyjával és így alkalmatlanná vált Istentől rendelt küldetésének betöltésére, azaz Isten uralmának képviselésére e földön.¹

Hogyan kezdi el helyreállítani Isten az ember "istenfiúságát"?

Séth leszármazottain keresztül. A bűneset után a 1 Móz 6-ban találkozunk újra "Isten fiai"-val, azaz Isten uralmának (állítólagos) képviselőivel, akik Séth vonalán születtek. Ám ahelyett, hogy Isten uralmát próbálnák érvényesíteni a bűn és a Sátán által megrontott földön, arról értesülünk, hogy ők is beadták a derekukat az ősi kígyó uralmának és csakúgy, mint egykor Ádám és Éva, ők is vettek a "tiltott gyümölcsből": az "emberek lányaiból". Figyeljük meg a két esemény leírása során használt kulcsszavak ismétlődését:

<p>1 Móz 3:6 És látta az asszony, hogy jó az a fa eledelre és hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcseségért: vett azért annak gyümölcséből.</p>	<p>1 Móz 6:2 És látták az Isten fiai az emberek leányait, hogy jók azok, és vettek maguknak feleségeket mindazok közül, akiket megkedveltek.</p>
--	--

A Séth vonalán született Isten fiak is lemondtak tehát "istenfiúi" státusukról és összekeveredtek az őket körülvevő, Isten ellen lázadó emberiséggel. Ugyanoda züllöttek le ők is, ahol a testük

¹ Továbbra is Isten képmása maradt az ember (ld. Gen 9:6), de szinte a felismerhetetlenségig eltorzult ez a képmás az emberben.

kívánságának élő istentelen emberek voltak (1 Móz 6:12). Ezért Isten ugyanúgy "kiúzi" (az özönvíz által) a megromlott emberiséget a földről, mint ahogy egykor Ádámot és Évát is kűzte az Édenkertből. Egyedül Noé és családja éltek túl Isten globális méretű ítéletét és rajtuk keresztül kezdődik meg a föld újjáteremtése és benépesítése és az ember istenfiúságának helyreállítása.

Noéről nem olvassuk ugyan, hogy "Isten fia" volt, azaz Isten igazságos uralmának képviselője, de mégis erre enged következtetni az, amit a Szentírás mond róla:

1 Móz 6:9 Noé igaz, tökéletes férfi volt a kortársai között. Noé *Istennel járt*.

Noé kitűnt a kortársai közül azzal, hogy Isten igazságos rendjét próbálta a megromlott világ elé élni, azaz Istent képviselte a világ számára. A választott vonal, azaz az ember istenfiúságának helyreállítása ezúttal Sém vonalán folytatódik tovább. Nem tellik bele sok idő és néhány fejezettel az özönvíz leírása után azt látjuk, hogy az emberiség újraegyesül az Isten elleni lázadásban (ld. bábéli toronyépítés, melynek egyik vezéralakja a Khám nemzetségéből származó Nimród volt). A céljuk nem volt más, minthogy egy hatalmas torony és város építésével "nevet szerezzenek" maguknak ezen a földön (1 Móz 11:4). Istentől függetlenül, a saját nagy tetteikből, emberi vívmányaikból akartak identitást, elismerést, értéket és méltóságot nyerni. Ez a bűnös ember legnagyobb nyomorúsága! Isten a saját képmására teremtett minket a vele való személyes Atya-fiú kapcsolatra. Ám az ember természeténél fogva lázad Teremtője ellen és megpróbál valmi (vagy valaki) másban identitást, értéket és méltóságot találni.² Az Istentől elszakadt ember identitáskrisziban van, egész élete egy kétségbeesett identitáskeresés. Szomjazza, éhezi az elismerést, amit emberektől próbál kiereszkölni, s nem tudja, hogy egyedül Isten és a vele való személyes (Atya-fiúi) kapcsolat tudná megadni neki azt, amire vágyik. Nem tudja, hogy a "fiúsága" helyreállítására van mindennél nagyobb szüksége.

Isten ezúttal az nyelvek összezavarásával (bábéli zűrzavar) válaszol az ember lázadására (1 Móz 11:7-9). Különös, de egyáltalán nem meglepő, hogy éppen az Isten ellen lázadó emberiség büszke "névszerzési" kísérletét követően olvasunk Ábrahám elhívásáról, ahol a többi között, Isten azt igéri Ábrahámnak, hogy Ő maga fog neki "nagy nevet" (valódi identitást) szerezni:

1 Móz 12:2-3 És nagy nemzetté teslek, és megáldalak téged, és **felmagasztalom a te nevedet**, és áldás lesz... és megáldatnak benned a föld minden nemzetségei.

Ábrahám, Isten barátja

Ábrahám elhívásával tehát végre valóban elkezdődik az Isten és ember kapcsolatának helyreállítása. Isten a "barátjának" nevezi Ábrahámot:

Jak 2:23 Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított neki igazságú, és Isten barátjának neveztetett.

Vö. 2 Krón 20:7; Ézs 41:8

Amikor Jézus a barátainak nevezi a tanítványokat, ugyanezre a különleges, meghitt, közvetlen bensőséges kapcsolatra utal (Jn 15:13-15), mely kiváltságban az ÓSZ idején Ábrahámon kívül talán csak Mózesnek volt része (Ex 33:11). Noha Ábrahámról sem mondja kifejezetten az Ige, hogy Isten "fia" volt, az Isten "barátja" megnevezés egy hasonlóan közvetlen, bizalmi kapcsolatot jelöl. És a

² Minderről bővebben ld. a "Ki szerez nekem nevet?" c. írást (istenalma.hu).

bizalmi kapcsolattal együtt megjelenik a "fiúság" képviseleti aspektusa is. Isten azt mondja Ábrahámról:

1 Móz 18:17-19 Eltitkoljam-e én Ábrahámától, amit tenni akarok? Holott Ábrahám nagy és hatalmas néppé lesz; és benne megáldatnak a föld minden nemzetségei. Mert tudom róla, hogy **megparancsolja az ő fiainak és az ő háznépének őutána, hogy megőrizzék az Úr útját, igazságot és törvényt téve**, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólt felőle.

Isten tudta Ábrahámról, hogy ő valóban az Ő "fia" lesz, azaz Isten uralmát fogja képviselni a családjában és környezetében, be fogja tartatni utódaival Isten törvényét. Vagyis Ábrahámon keresztül elindul egy vonal, mely olyan emberekből fog állni, akik Istentől, még pontosabban az Istennel való személyes kapcsolatból nyerik az identitásukat és betöltik Istentől rendelt küldetésüket. Ábrahám fiai, "Isten fiai" lesznek, ellentétben az emberiség többi részével, akik pedig az ördög fiaiként (Jn 8:44) tengetik életüket e földön. Az áldás, amit Isten Ábrahámnak adott tulajdonképpen maga az "istenfiúság", azaz a fiúvá fogadtatás.

Izrael, mint Isten elsőszülött fia

Nem meglepő tehát, hogy amikor Ábrahám utódai nagy néppé lesznek, Isten az ő "fiának" nevezi őket:

Ex 4:22-23 Ezt mondd azért a Faraónak: Így szólt az Úr: **Elsőszülött fiam az Izrael**. Ha azt mondom neked: Bocsásd el az **én fiamat**, hogy szolgáljon nekem és te vonakodsz elbocsátani: íme én megölöm a te elsőszülött fiadat.

Hóseás próféta is ugyanígy nevezi Izraelt, amikor visszaemlékezik az egyiptomi szabadulásra:

Hós 11:1 Mikor még gyermek volt Izrael, megszerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki az én fiamat.

Tulajdonképpen Isten ezáltal a nagy szabadító tette által fogadja "fiává" Izraelt (Id. Rm 9:4). Tulajdonképpen erre emlékezteti Isten az ő népét, újra meg újra, az ároni áldásban is, amikor azt parancsolja, hogy (szó szerint) "*így tegyétek az én nevemet Izrael fiaira*" (Num 6:27). Isten Izrael népének *egészét* nevezi az ő "fiának" és egy helyen az egyes izraelitákat is Isten "fiainak" nevezi. És pontosan erre alapozva parancsolja meg nekik, hogy ne legyenek olyanok, mint a pogányok, vagyis akik nem az Isten fiai:

Deut 14:1 Ti az Úrnak, a ti **Isteneteknek fiai** vagytok; ne vagdaljátok meg magatokat, se szemeitek között ne csináljatok kopaszságot a halottért...

Az "Isten fia" tehát Izrael esetében dominánsan egy kollektív megnevezés (melyből természetesen következik az egyes izraelita Atya-fiúsági identitása is). Izrael, mint a fáraó rabságából megszabadított nemzet, mint Ábrahám kollektív "fia" kapja azt a kiváltságot, hogy Istennel ilyen bizalmi, meghitt Atya-fiúi kapcsolatban legyen és hogy ebből a kapcsolatból fakadóan (hálából a "fiúvá" fogadtatásért) Isten uralmának képviselője legyen a földön. Figyeljük meg, milyen határozottan jelenik meg Izrael "istenfiúságának" mindkét aspektusa a nekik adott missziói parancsban:

Deut 4:5-8 Lássátok, tanítottalak titeket rendelésekre és végzésekre, ahogy megparancsolta nekem az Úr, az én Istenem, hogy azok szerint cselekedjétek azon a földön, amelybe bementek, hogy bírjátok azt. **Megtartsátok azért és megcselekedjétek! Mert ez lesz a ti**

bölcséségek és értelmek a népek előtt [képviselet], akik meghallják majd mind e rendelkezéseket, és ezt mondják: Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet! Mert melyik nagy nemzet az, **amelyhez olyan közel volna az ő Istene, mint mi hozzánk az Úr [kapcsolat],** a mi Istenünk, valahányszor hozzá kiáltunk? És melyik nagy nemzet az, **amelynek olyan rendelkezései és igazságos végzései volnának, mint ez az egész törvény [képviselet],** amelyet én ma adok elétek?!

"Fiúság" = kapcsolat és képviselet (kiváltság és felelősség).

Isten mindig is vágyott arra, hogy az ő gyermekeivel ilyen bensőséges Atya-fiúi kapcsolatban és zavartalan életközösségben legyen.³ Isten mindig is az ő gyermekeivel akart lakni ezen a földön csakúgy, mint annak idején Ádámmal és Évával az Éden kertjében.⁴ Ezért rendelte el egy földi szentély megépítését:

Ex 25:8 És készítsenek nekem szent hajlékot, **hogy közöttük lakozzam.**

Vö. Ex 29:45; 1 Kir 6:13; Lev 26:12; Ez 43:7, 9 stb.

Fontos tudnunk azt, hogy Isten eredetileg Izrael egész népével szeretett volna ilyen közvetlen szeretetkapcsolatra lépni, ld. az első Úrvacsorát a Sínai-hegyen (Ex 24:1-11)! Az aranyborjú incidens után (Ex 32) azonban Isten kénytelen volt egyre nagyobb távolságot tartani az ő fiaitól (az ő saját testi épségük és a kapcsolatuk fennmaradása érdekében). Előbb kiköltözött közülük a táboron kívülre (Ex 33:7), majd Nádáb és Abihu bűnét követően (Lev 10:1-3) még a papokat is kitiltotta a Szentek szentjéből, Isten közvetlen földi jelenlétének heyléről és végül már csak a főpap járulhatott a Szentek szentjébe és ő is csak évente egyszer, a Nagy Engesztelés ünnepén (Lev 16:1skk). Mondhatjuk úgy is, hogy Isten fokozatosan "elhidegült" az ő ŐSZ-i fiától.

Dávid, mint Isten elsőszülött fia

A következő nagyon fontos mérföldkő az ember istenfiúságának helyreállításában a Dáviddal és utódaival kötött örök szövetség, mellyel az *ŐSZ-i üdvtörténet csúcspontjához* érkeztünk. Isten a következő szavakkal köti meg a szövetséget Dávid királlyal, azaz Isten kollektív "fiának" (Izraelnek) egy személyes képviselőjével:

2 Sám 7:12-16 Mikor pedig a te napjaid betelnek, és elaluszol a te atyáiddal, feltámasztom utánad **a te magodat** [értsd: utódodat], mely ágyékból származik, és megerősítem az ő királyságát: Az fog házat építeni az én nevemnek, és megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké. **Én az ő atyja leszek, és ő az én fiam lesz,** aki mikor gonoszul cselekszik, megfenyítem őt emberi vesszővel és emberek fiainak büntetésével; mindazáltal irgalmasságomat nem vonom meg tőle, miképen megvontam Saultól, akit kivágtam előtted. És állandó lesz a te házad, és a te országod mindörökké tied lesz, és a te trónod erős lesz mindörökké.

Noha a személyes, bizalmi kapcsolat kétségtelenül fontos aspektusa Isten Dáviddal kötött szövetségének a hangsúly itt sokkal inkább Isten uralmának képviseletén van. A szövetség lényege, hogy Dávid fiát (konkrétan Salamont, általánosságban véve pedig Dávid királyi leszármazottjait) Isten a "fiává" fogadja (csakúgy, mint annak idején Izraelt). Azaz megígéri neki, hogy Dávid "fiában", azaz az

³ Ld. ennek kifejtését az "Úrvacsora, mint örömlakoma?" c. írásban (istenalma.hu).

⁴ Ld. "Tényleg felépül a Jeruzsálemi templom?" c. írást (istenalma.hu).

ő utódaiban fogja helyreállítani az ember "istenfiúságát". Ettől a ponttól kezdve az "Isten fia" megnevezés a mindenkori dávidi királyt jelöli. Dávid fia az "Isten fia",⁵ és ettől kezdve a mindenkori dávidi király (Isten első számú "fiának") hűségétől függ az, hogy Isten kollektív "fiára", Izraelre, Isten áldása vagy átka árad-e.

Ezen rendkívül fontos üdvtörténeti fejlemény fényében kell olvasnunk a sokszor az eredeti kontextusából kiragadva idézett 2. Zsoltárt is, mely a *mindenkori dávidi király koronázási zsoltára* volt s mellyel a trónra lépő királyt emlékeztették az ő atyjával, Dáviddal kötött örök szövetség ígéreteire (ld. különösen is a 7. verset):

Zsolt 2:7 Törvényül hirdetem: Az Úr mondta nekem: Én fiam vagy te; én ma nemzetelek téged.

Ez a zsoltár a maga eredeti kontextusában tehát *nem* a Szentháromság második személyének öröktől való nemzéséről szól, hanem *a trónra lépő dávidi utód "fiúvá" fogadtatásáról*, melynek elsődleges célja Isten uralmának képviselete volt *az egész földön!* Dávid király nagyon is tisztában volt az ő saját és utódai rendkívüli felelősségével, tudniillik, hogy neki az egész földre ki kell terjesztenie Isten uralmát (rendjét). Így kiáltott fel, mikor Isten szövetséget kötött vele:

2 Sám 7:18-19 Bemenne azért Dávid király, leborult az Úr előtt, és mondta: Micsoda vagyok én, Uram Isten! És micsoda az én házam népe, hogy engem ennyire előre vittél? És ez még csekélynek tetszett neked, Uram Isten! Hanem íme szólsz a te szolgádnak háza felől messze időre valókat; és **ez törvény az emberiségre nézve**, Uram Isten!

A mindenkori dávidi királynak, mint Isten "fiának", nem csak Izraelben kell érvényt szereznie Isten uralmának, hanem az egész emberiségre nézve! Erre utal Ézsaiás is:

Ézs 55:3-4 Hajtsátok ide füleiteket és gyertek hozzám; hallgassatok, hogy éljen lelketek, és szerzek veletek örök szövetséget, Dávid iránt való változhatatlan kegyelmességem szerint. Íme, **bizonyosággal adtam őt a népeknek, fejedelmül és parancsolóul népeknek.**

A mindenkori dávidi király e minden népek felett való uralmára utal a 89. zsoltár is (mely utalás többször is visszaköszön majd az ÚSZ-ben), ahol pedig ezt olvassuk:

Zsolt 89:20, 26-27 Megtaláltam Dávidot, az én szolgámat; szent olajommal kentem fel [ebből ered a héber *messiás* kifejezés, mely felkentet jelent] őt,... ő így szólít engem: Atyám vagy te; én Istenem és szabadításom kösziklája! **Én meg elsőszülöttemmé teszem őt és feljebbvalóvá a föld királyainál.**

Dávid király (és az ő utódai) Isten "elsőszülött fia", ami a legtöbb esetben nem időbeli vagy sorrendbeli elsőbbséget jelöl (ld. Préd 8:25), hanem sokkal inkább rangbeli elsőbbséget: *ő a leghatalmasabb uralkodó e földön, Isten földi uralmának első számú (legfontosabb) képviselője.*⁶ Minden nép és király akkor cselekszik bölcsen, ha behódol a mindenkori dávidi királynak, azaz az

⁵ Fokozatosan bomlik ki az, hogy az asszony Magva, aki helyreállítja Isten az ember által gyakorolt uralmát e földön Ábrahám magvából, majd pedig Dávid magvából fog származni.

⁶ Korábban Izrael népének egészét nevezete Isten az ő elsőszülött fiának (Ex 4:22), ami bizonyára az ő esetükben is ugyanerre a különleges kiváltságra utalt, t.i. hogy ők Isten uralmának első számú képviselői a földön (noha minden népnek Isten uralmát kellene képviselnie).

általa képviselt egyetlen élő Istennek (Jahvénak) és abbahagyja az Isten rendje elleni lázadást. Ezt taglalja a 2. zsoltár:

Zsolt 2:1-3 Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak hiábavalóságot a népek? A föld királyai felkerekednek és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje [messiása, értsd: a dávidi király] ellen: Szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le magunkról köteleiket!

Aki a mindenkori dávidi királlyal (Isten felkent földi uralkodójával, azaz a messiással) szembeszegül, az magával Jahvéval (az Úrral) szegül szembe, melynek vége csak pusztulás lehet. S ezért azt tanácsolja Jahve az ellene lázadó népek királyainak:

Zsolt 2:10-12 Azért, királyok, legyetek eszesek, és okuljatok földnek bírái! Szolgáljátok az Urat félelemmel, és örüljétek reszketéssel. **Csókoljátok a fiút** [értsd: engedelmeskedjétek neki]⁷, hogy meg ne haragudjék és el ne vesszete az úton, mert hamar felgerjed az ő haragja. Boldogok mindazok, akik őbenne keresnek menedéket!

Hogy szolgálhatják a föld királyai az Urat? Azáltal, hogy behódolnak az ő "elsősülött fiának", a mindenkori dávidi királynak. Így, azaz a dávidi király egész földre kiterjedő uralma által fog áldást nyerni a föld minden nemzetsége, az Ábrahámmal kötött szövetség ígérete szerint. Mert Dávid fia nem csak Isten fia, hanem Ábrahám fia is egyben. Amiképpen egykor Isten megígérte Ábrahámnak, hogy Ő fogja naggyá tenni az ő és az ő utódai nevét a földön (azaz, hogy Istenből, az Istennel való személyes kapcsolatból fogják nyerni az identitásukat, ld. 1 Móz 12:2), úgy Dávidnak, Ábrahám magvának (fiának) is megerősíti ezt az ígéretet (szó szerinti fordításban jön csak ki a párhuzam):

1 Krón 17:8 és olyan nevet szerzek neked, mint amilyen neve hatalmasoknak van a földön.

Mert Ábrahám magvában (fiában) kell, hogy áldást nyerjen a föld minden népe (1 Móz 22:18; 26:4). Ez az ígéret kezd el egészen nyilvánvalóan beteljesedni Dávid közvetlen fia, Salamon uralkodásával:

2 Krón 9:22-26 És hatalmasabb volt Salamon király a föld minden királyainál [Isten tényleg az "elsősülött fiává" tette, ld. Zsolt 89:27] gazdagságban és bölcseségben. És a föld minden királyai akarták látni Salamon arcát, hogy hallhassák az ő bölcsességét, amelyet Isten adott az ő szívébe. És azok mindnyájan ajándékot vittek neki, arany és ezüst edényeket, ruhákat, fegyvert, fűszereket, lovakat és szamarakat esztendőnként... És uralkodott minden király felett az Eufrátes folyótól a Filiszteusok földéig és az Égyiptom határáig.

Salamon király (Dávid közvetlen fiának) lélegzetelállítóan dicsőséges uralmát mutatja be a 72. zsoltár is, amit ugyancsak nem szerencsés, annak eredeti kontextusát figyelmen kívül hagyva, *direktbe* Jézusra vonatkoztatni, hiszen a Zsoltáros éppen azt akarja bemutatni, hogy Isten már az ÓSZ-ben is elkezdte helyreállítani az ő, ember (azaz Isten "fia") által gyakorolt uralmát e földön és hogy az Ő terve (álma) mindig is az volt, hogy *Dávid magva által töltsse be az ő dicsőséges uralma ezt a földet* (Zsolt 72:19), és hogy a Dávid magvában nyerjen áldást a föld minden népe (Zsolt 72:17, vö. Gal

⁷ Itt ismét nem elsősorban a Szentháromság harmadik személyének a "csókolására" kell gondolnunk (bármit értsünk is ezalatt), hanem a dávidi királynak való engedelmességre! A Gen 41:40-ben egy hasonló kifejezés áll, amikor a fáraó teljhatalmat ad Józsefnek és szó szerinti azt parancsolja felőle: "te legyél az én házam főgondviselője és a te szádat csókolja [יִשָּׂקְ יְעֻלָּי, wöäl pikhá jissak] minden népem." Azaz, "a te szavadra hallgasson minden népem" (Károli).

3:14). Az más dolog, hogy a jelöltek (Isten ÓSZ-i "fiai") végül sorra kudarcot vallottak ezen álom megvalósításában.

Az üdvtörténet, sőt az egész világtörténelem nagy kérdése mindig is az volt, hogy vajon melyik Isten a világ ura, Jahve vagy valamelyik másik nép bálványistene. Az ókorban minden hódító hadvezér és király az ő istene "fiának" tartotta magát és mindegyikük azt akarta bebizonyítani a világnak, hogy az ő istene e világ ura. Nem meglepő tehát, hogy a mindenkori dávidi királynak is ez a szent küldetés jutott: *meggyőzni a világot, hogy Jahve az egyetlen élő, mindenható, igazságos Isten, az egész föld dicsőséges királya* (Ex 15:18 vö. Zsolt 10:16; 45:6[7]; 103:19; Dán 4:34[31]). Nem véletlenül nevezi a Krónikák könyvének írója Dávid trónját "az Úr [Jahve] trónjának" (1 Krón 29:23), holott tudjuk jól, hogy az Úr trónja a mennyben van (1 Kir 22:19; Ézs 6:1; Jel 4:2), sőt, hogy maga a menny Isten trónja (Ézs 66:1)! Maga Sába királynője is elismeri ezt, amikor meglátja Salamon gazdagságát és bölcsességét (szó szerinti fordításban):

2 Krón 9:8 Legyen az Úr [Jahve] a te Istened áldott, aki **gyönyörködött benned, hogy az Ő trónjára tegyen**, az Úrnak [Jahvének] a te Istenednek királyaként.

Vagyis Salamon volt az ÓSZ-ben az Istennek az a "fia" (ld. még 1 Krón 22:10; 1 Krón 28:6), akiben Isten, mint Atya, gyönyörködött (vö. Mk 1:11)! Salamon országa Isten országa volt, vagyis Isten országa Salamon uralkodásával jött el a földre az ÓSZ-ben:

1 Krón 17:11-14 És mikor betelnek a te [Dávid] életed napjai, hogy a te atyáidhoz elmenj, a te magodat feltámasztom teutánad, aki a te fiaid közül való lesz, és az **ő országát** megerősítem... Én leszek neki atyja, ő pedig fiam lesz... megerősítem őt az én házamban és az **én országomban** mindörökké, és az ő királyiszéke erős lesz mindörökké.

És ki tudja, meddig terjedt volna még Salamon dicsőséges uralma a földön, ha nem adja be ő is a derekát a Sátán kísértésének és nem hagyja, hogy az a rengeteg asszony (300 feleség és 700 ágyas) teljesen elfordítsa a szívét Istentől csakúgy, mint az özönvíz előtt élő Isten fiait (ld. fent).

Salamon uralkodása és az egész ÓSZ-i üdvtörténet végül szomorú tragédiába torkollik. Isten "fiai", Izrael népe és a dávidi királyok sorozatosan elfordulnak Istentől, lemondva "fiúsági" méltóságukról és küldetésükről, melynek következtében előbb Assúr "fia" (az asszír király), majd Marduk "fia" (a babiloni király) igázza le és hurcolja ismét fogságba az Isten (Jahve) ún. "fiai" (a dávidi királyt és Izrael népét).

Ám a történet mégsem ezzel a nemzeti és üdvtörténeti tragédiával ér véget. A fentiek fényében megdöbbenő, amit a fogságba hurcolt dávidi királyról olvasunk:

2 Kir 25:27-30 És a harminchetedik esztendőben, Joákinak, a Júda királyának fogságba hurcoltatása után, a tizenkettedik hónap huszonhetedik napján, kivette Evil-Merodák, Babilónia királya, az ő uralkodásának első esztendejében Joákint, Júda királyát a fogházból. És kegyesen beszélt vele, **és feljebb tette az ő [királyi] székét a többi királyok székeinél**, akik nála voltak Babilóniában; És kicserélte fogsága ruháit, és mindenkor nála volt étele életének minden idejében. És mindenkor kijárt az ő része, amelyet a király adott neki napról-napra életének minden idejében.

Ugye ismerősek ezek a szavak? A dávidi király még a fogságban is nagyobb méltóságra emeltetik, mint a többi királyok, csakúgy, mint egykor Salamon (2 Krón 9:22-26). Ezzel pedig azt jelzi a Szentíró, hogy a Dáviddal kötött Atya-fiúi (királyi) szövetség továbbra is érvényben van! Az ember istenfiúságának helyreállítása a fogság ellenére is folytatódik! Isten ÓSZ-i fiai kudarcot vallottak ugyan, de Isten soha sem fog kudarcot vallani!

Ki tehát az "Isten fia" az ÓSZ szerint?

1. Ádám.
2. Izrael népe (a második Ádám?).
3. A mindenkori dávidi király (harmadik, negyedik, ötödik... Ádám).⁸

Láttuk, hogy Isten ÓSZ-i "fiai" csúnyán leszerepeltek s így az egész ÓSZ-i üdvtörténet egy jobb és tökéletesebb "Isten Fia" után kiált, aki által végre valóban helyreáll majd Isten uralma ezen a földön és aki mindabban győzedelmeskedik, amiben a korábbi istenfiak elbuktak.

Ézs 9:6-7 Mert egy gyermek születik nekünk, **fiú adatik nekünk**, és az uralom az ő vállán lesz, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek [Ő természet szerint is Isten Fia lesz], örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! **Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége** [ellentétben Salamon uralmával] **a Dávid trónján és királysága felett** [mely Isten trónja és királysága is egyben], hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt!

"Fiúság" az ÚSZ-ben

Jézus, mint "Isten Fia"

Ha figyelmen kívül hagyjuk az "Isten fia" kifejezés fentiekben bemutatott ÓSZ-i értelmezését, könnyen zsákutcába futhatunk egyes, Jézusra vonatkozó ÚSZ-i igeszakaszok értelmezésénél, melyek Jézusról, mint "Isten Fiáról" szólnak. A legalapvetőbb hiba, amit elkövethetünk az az, ha mindig csak kapcsolati (ontológiai) szempontból próbáljuk értelmezni Jézus istenfiúságát. Vagyis, ha valahol azt olvassuk, hogy "Jézus az Isten Fia", akkor mindig csupán a Szentháromság második személyére gondolunk vagy ha azt olvassuk, hogy Jézus Isten "egyszülött fia" vagy "elsősülöttje", akkor a "Fiú" öröktől való nemzésének filozófiailag és teológiailag is nehezen megmagyarázható dogmájára gondolunk csupán.⁹ Sok esetben ugyanis az "Isten fia" kifejezés (azaz az "Isten fiúság") az ÚSZ-ben is *képviselési* státust, azaz királyi tisztséget jelöl. Nézzük például a Rm 1:1-4-et.

⁸ A teljesség kedvéért meg kell, hogy említsük, hogy Jób könyvében az angyalokat is "Isten fiai"-nak nevezi a Szentírás (Jób 1:6; 2:1; 38:7), ám ennek nincs jelentősége az ember "istenfiúsága" szempontjából (bár ld. Lk 20:36).

⁹ Félreértés ne essék, a Szentháromság belső dinamikájának, a Szentháromság személyeinek egymáshoz való viszonyának megértése szempontjából nagyon fontos szerepe van az olyan bibliai verseknek, melyek Jézusról, mint az Atya "egyszülöttjéről" beszélnek (Jn 1:14, 18; Jn 3:16,18; 1 Jn 4:9). Hotorán Gábor (rendszeres teológia tanár) a következőképpen fogalmaz: "A Szentháromságon belül az Atya és Fiú (mint személyek) nevei nem

Rm 1:1-4 Pál, Jézus Krisztusnak szolgája, elhívott apostol, elválasztva Isten evangéliumának hirdetésére, melyet eleve megígért az ő prófétái által a szentírásokban: az ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint, aki megbizonyított hatalmasan Isten Fiának a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadás által, a mi Urunk Jézus Krisztus felől.

Mi az evangélium (örömhír), melynek hirdetése Pálra bízott? Az, hogy a Dávid vonalából származó Jézus Krisztus a halálból történő feltámadása által "megbizonyított hatalmasan" Isten Fiának. A Károli, talán éppen a fenti értelmezési hiba (csak a rendszeres teológiai szemüveg használata) miatt, nem adja vissza igazán az itt szereplő görög kifejezés helyes értelmét. Az ősi szövegben ugyanis egy olyan kifejezés áll (**ὀπίζω, horidzó**), melyet úgy lehetne az itt szereplő értelmének megfelelőbben fordítani, hogy "kineveztetett", "beiktattatott", mint amikor egy tisztségviselőt hivatalba állítanak vagy amikor egy lelkészt beiktatnak. Az evangélium tehát nem más, mint az, hogy Jézus Krisztus, mint Dávid utóda a feltámadásával iktattatott be "Isten fiú"-i tisztségébe, hogy megkezdje az egész földre kiterjedő királyi uralmát. Ontológiai értelemben véve Jézus mindig is Isten természet szerinti Fia volt ("örök Istenből való örök Isten", vö. Ézs 9:6), de mint Isten uralmának igazi, tökéletes képviselője az ő feltámadásával "nyerte el" az "Isten fia" tisztséget vagy (királyi) méltóságot.¹⁰ Ugyanerről beszél Pál az antióchiai prédikációjában is, ahol Jézus "fiúságát" szintén a Dáviddal kötött szövetség ígéreteivel kapcsolja össze, a jól ismert koronázási zsoltárt (Zsolt 2:7) idézve:

Apcsel 13:32-34 És mi hirdetjük nektek az atyáknak tett ígéretet, hogy azt az Isten betöltötte nekünk, az Ő fiainknak, feltámasztva Jézust: **Mint a második zsoltárban is meg van írva: Én Fiam vagy te; ma nemzetelek én téged.** Hogy pedig feltámasztotta őt halottaiból, úgy hogy nem is fog többé az enyészetbe visszatérni, azt így mondotta: Néktek adom **a Dávid biztos szent javait.**

Vagyis Jézus az a dávidi király, aki a feltámadása által iktattatott be e föld feletti uralkodói, "Isten fiú" tisztségébe. Erre utal Jézus a missziói parancsban is és ezzel az *örömhírrrel* küldi ki az ő tanítványait a világba:

Mt 28:18-20 Nekem adatott **minden hatalom** mennyen **és földön**. Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében, **Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek:** és íme én telvelek vagyok minden napon a világ végezetéig.

csupán egyszerű neveket jelentenek, hanem a közöttük fennálló **viszonyt** is meghatározzák, közöttük a nemzés és szülés kifejezésekkel írja le a Biblia a kapcsolatot... A nemzés alapvetően Krisztusnak az Atyával való bensőséges és felbonthatatlan *metafizikai* viszonyát, egységét, összetartozását festi le. Az ontológiai fiúság természete számos igeszakaszt megvilágít és érthetővé tesz: pl. ezen kijelentés fényében érthető meg Krisztus lélegzetelállító engedelmissége, vagy azon kijelentései, amelyekben maga fölé helyezi az Atyát, vagy amikor Őt jelenti ki egyedüli jónak, máshol azt mondja, hogy van amit még Ő sem tud, hanem csak az Atya stb.... A fiú, azaz nemzetett viszony azt sem jelenti, hogy Jézus nem „örök Istenből való örök Isten”. Nem teremtettséget vagy alá-fölé rendeltséget jelöl." (személyes e-mail-es levelezés, 2014. január 16.) Noha e megállapítások helytállóak, még is úgy érzem, hogy óvakodnunk kell attól, hogy csupán (vagy túlzott mértékben) a rendszeres teológiai szemüvegünkön keresztül olvassuk a Jézus istenfiúságára vonatkozó bibliai részeket, megfeleltetve a bibliai teológiai (az üdvtörténet kibontakozása) vagy egezetikai (szövegértelmezés) szempontokról vagy a szükségesnél jóval kisebb jeletőséget tulajdonítva azoknak, ld. a további példákat.

¹⁰ Csak érdekességképpen jegyzem meg, hogy míg Dávid vér szerinti fiai adoptáció révén lettek Isten fiaivá, addig Jézus, aki természet szerint Isten Fia volt adoptáció révén lett Dávid fiává (József fogadta őt örökbe).

Jézus, mint új (utolsó) Ádám visszaszerezte azt az embernek szánt és ember által gyakorolt isteni uralmat a teremtett világ felett, amit Ádám annak idején átjászott az ördögnek (ld. az ördög szavait a kísértéstörténetben, Lk 4:6). Erről az uralomról zeng Dávid a 8. Zsoltárban, amit a Zsdókhhoz írt levél is idéz Jézusra, mint tökéletes emberre, azaz Isten uralmának tökéletes képviselőjére alkalmazva (Zsid 2:5-9).

S talán az istenfiúságnak erre a képviselési aspektusára utalhat Márk is, amikor így kezdi az evangéliumát: *"A Jézus Krisztus, az Isten fia evangéliumának kezdete."* (Mk 1:1) Vagyis annak örömhíre, hogy Jézus az az igazi "Isten Fia", Dávidnak az az igazi "magva", Akiben végre elérkezett Isten uralma (ország) a földre!

Máté evangéliumának első fejezeteiben az "Isten fia" kifejezés Jézusra, mint új, igaz, tökéletes "Izraelre" utal: ő is megjárja Egyiptomot - Mt 2:14-15, ő is kísértetik a pusztában, 40 év helyett 40 napig - Mt 4:1-11; és ő is "alámerül" a Jordánban, hogy ő is meghódítsa az ígért földjét - Mt 3:16. Máté úgy mutatja be Jézust, az "Isten Fiát", mint aki győzedelmeskedik mindabban, amiben Izrael, mint "fiú" elbukott.

A dávidi Király valóban megérkezett

Amikor azt olvassuk, hogy Jézus (ló helyett) szamáron vonul be Jeruzsálembe, akkor sokan arra gondolnak, hogy ezzel bizonyára azt akarta üzeni a sokaságnak, hogy ő békességet hozott és nem háborút (vagyis nem a rómaiakat akarta kiűzni Jeruzsálemből). Ám, mi van akkor, ha Jézus ezzel (is) azt akarta jelezni, hogy Ő *"Dávid fia"*-ként vonul be Jeruzsálembe, hogy helyreállítsa Dávid királyi uralmát a földön (Ám 9:10, Apcsel 15:16). Dávidnak ugyanis szintén volt egy szamara (2 Sám 16:2)! Az ő fiát, Salamont is az ő szamarára (egészen pontosan az öszvére, ami a ló és szamár keveréke) ültette, amikor királlyá akarta tenni őt (1 Kir 1:32-34, 38, 44)!

Dávid és Isten egyik ŐSZ-i fia tehát egyszer már bevonult szamárháton Jeruzsálembe, hogy királlyá koronáztassék. Ugyanez az esemény ismétlődik meg virágvasárnap: eljött Dávid és Isten várva várt Fia, aki ismét szamárháton vonul be Jeruzsálembe, hogy királlyá koronáztassék.¹¹ Míg az ŐSZ-et kevésbé ismerő rómaiak bizonyára nem igazán tudtak mit kezdeni ezzel a furcsa jelenettel, addig a Jézust éljenző zsidó tömegnek, úgy látszik, sikerült felismernie ezen ŐSZ-i "minta" (vagy előkép) megismétlődésének rendkívüli jelentőségét: *"Hozsánna a Dávid Fiának!"* - kiáltják (Mt 21:9). Jézus ugyanis nem a római "mintát" követi, hanem az ŐSZ-i "mintát"! Jézus bevonulása nem kevésbé dicsőséges, mint Salamoné volt. Hiszen hogyan is adhatta volna meg annál jobban a módját Jézus az ő dicsőséges királyi bevonulásának, mint hogy éppen úgy (szamárháton) vonul be Jeruzsálembe, mint az ŐSZ-i üdvtörténet legdicsőségesebb királya (Salamon)? És mi van akkor, ha Jézus nem is a rómaiaknak akart ezzel "üzenni", hanem az ő saját népének? És egyáltalán, nem lehet, hogy Máté evngéliumát (és az egész ÚSZ-et, benne az "istenfiúság"-ról szóló igeverseket is) sokkal inkább a

¹¹ Persze az is igaz, hogy Jézus az Ő bevonulásáról szóló zakariási próféciát (Zak 9:9) teljesíti be és azért szamárháton vonul be Jeruzsálembe. De könnyen lehet, hogy Zakariás is éppen azért jövendölte meg azt, hogy szamárháton fog bevonulni Jézus, mert ezzel is jelezni akarta, hogy a szamárháton ülő Király nem más, mint *Dávid fia*. A szamár nem is annyira Jézus alázatosságát jelzi, hanem az ő, dávidi királyoknak kijáró méltóságát és dicsőségét. Érdekes, hogy már az idős Jákób próféciájában is úgy jelenik meg az eljövendő Messiás Király, mint akinek szamara van (Gen 49:10-11). Bármilyen furcsán is hangzik számunkra, az ŐSZ-i időkben a szamár méltóságot és gazdagságot jelölt, ld. Bír 5:10; 10:4; 2 Sám 16:2; 1 Kir 18:5 .

(zsidó) ÓSZ szemszögéből kellene olvasnunk, mint sem a Jézus korabeli görög-római kultúra szemüvegén keresztül?¹²

Egy másik Ige, amely szintén jól érzékelteti az "Isten fia" kifejezés *nem* ontológiai értelmének fontosságát a Kol 1:15, amit a Károli a következőképpen fordít (ismét az ontológiai értelmet preferálva és figyelmen kívül hagyva a bibliai üdvtörténet kibontakozását):

Kol 1:15 Aki [Jézus] képe a láthatatlan Istennek, **minden teremtménynek előtte született.**

Az ősi szövegben azonban egészen pontosan az áll, hogy "*minden teremtmény elsőszülöttje*". Ez pedig egy igen fajsúlyos és rendkívül sokat mondó ÓSZ-i kifejezés. A fentiekben láttuk, hogy amikor Isten Dávid királyt az ő "elsőszülöttjének" nevezi, ezalatt azt érti (definíció szerint), hogy "*feljebbvaló a föld királyainál*" (Zsolt 89:27), vagyis minden földi királynál hatalmasabb, aki minden földi király fölött uralkodik, nem pedig azt, hogy "minden földi király előtt született". A Kol 1:15 arról tesz bizonyosságot, hogy Jézus, mint "elsőszülött", az egész teremtett világ, minden látható és láthatatlan teremtmény királya és teljhatalmú Ura (hiszen Ő annak teremtője is)! Ilyen értelemben valóban a láthatatlan Isten képmása, azaz Isten uralmának tökéletes képviselője és érvényesítője. Ezt fejtegeti tovább Pál:

Kol 1:16-18 Mert Őbenne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön, a láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Ő általa és Őrá nézve teremtettek; És Ő előbb volt mindennél, és minden Őbenne áll fenn. És Ő a feje a testnek, az egyháznak: aki a kezdet, **elsőszülött a halottak közül**; hogy mindenekben Ő legyen az első.

Az "elsőszülött a halottak közül" jelentheti egyszerűen azt is, hogy ő az első, aki föltámadt, de azt is, hogy ő még a halottak felett is Úr. Ugyanezt olvassuk a Jelenések könyvében is:

Jel 1:5 És a Jézus Krisztustól, aki a hű tanubizonyosság, a halottak közül az **elsőszülött, és a föld királyainak fejedelme.**

Ugyanerről ír Pál az Efézusi levélben:

Ef 1:20-22 Amelyet megmutatott a Krisztusban, mikor feltámasztotta őt a halálból, **és ültette őt a maga jobbára a mennyekben [mint királyt], felül minden fejedelemségen és hatalmasságon és erőn és uraságon** és minden néven, mely nevezetik nemcsak e világon, hanem a következőkben is: **És mindeneket vetett az ő lábai alá.**

Az "elsőszülött" kifejezés tehát megkülönböztetendő az "egyszülött" kifejezéstől, hiszen míg ez utóbbi Jézus öröktől való nemzésére (és az Atyához való viszonyára) utal, addig az előbbi sokkal inkább Jézus rangját, királyi méltóságát jelzi, összhangban e kifejezés ÓSZ-i értelmével.

A Zsidókhoz írt levélben különösen is fontos szerepet kap Jézus "istenfiúságának" ezen képviselési (dávidi királyi) aspektusa (a szerző többször is idézi a fent említett 2. Zsoltárt!). Ha ezt figyelmen kívül hagyjuk, akkor könnyen úgy tűnhet, hogy Jézusnak, mint Isten Fiának, csupán a főpapi szolgálatát akarja hangsúlyozni a szerző s teljesen el fogja kerülni a figyelmünket, hogy Jézus főpapi szolgálata az ő királyi ("*Istenfiúi*") *tisztségébe ágyazva* kerül bemutatásra (mint ahogy annak idején a jeruzsálemi

¹² Minderről bővebben ld. Tom Holland kiváló művét: *Contours of Pauline Theology: A Radical New Survey of The Influences on Paul's Biblical Writings* (Fearn, Ross-shire, Scotland: Mentor, 2004.).

templom felépülésére vonatkozó ígélet is a Dáviddal kötött királyi szövetségbe volt ágyazva, ld. 2 Sám 7:12-16; 1 Krón 17:11-14)¹³, ami egyáltalán nem mellékes a levél egészének megértése szempontjából (Zsid 5:5-6; 8:1 stb.). Ez megérdemelne egy külön tanulmányt.

A hívő ember, mint "Isten fia"

Mit értett tehát Pál apostol azon, hogy "*mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által*" (Gal 3:26)? A hóseási prófécia beteljesülését, mely így hangzott:

Hós 1:10 De mégis annyi lesz az Izráel fiainak száma, mint a tenger fövénye, amely meg nem mérettethetik és meg nem számláltathatik; és lesz, hogy ahol az mondatott nekik: "Nem vagytok az én népem", ez mondatik nekik: **Élő Istennek fiai!**

Vö. Rm 9:26; Ézs 43:6

Mit jelent az, hogy az élő Isten fiai vagyunk? A mennyei Atyával való meghitt szeretetkapcsolat helyreállítását! Amit Jézusnak mondott az Atya: "*Te vagy az én szerelmes fiam, akiben gyönyörködöm*" (Mk 1:11), az Jézusért ránk is érvényes! Az Atya ugyanúgy szeret bennünket, az ő Fiait, mint ahogy Jézust is szereti (Jn 17:23)! Isten királyi családjának teljes jogú tagjaivá váltunk! Jézus, noha jól ismer minket, mégsem szégyell bennünket az ő testvéreinek nevezni (Zsid 2:11)! Nem vagyunk többé árvák! A mennyei Atya szeretett fiai és lányai vagyunk és senki el nem szakíthat minket többé az Isten szeretetétől (Rm 8:39), senki nem szakíthat ki a Szentháromság Isten közösségéből (Jn 10:28-30)! Ez a helyreállt Atya-fiúi kapcsolat adja az értékünket, identitásunkat és méltóságunkat.

Fontos azonban mindjárt azt is kihangsúlyoznunk, hogy a mi "istenfiúságunk" nem alanyi jogon, nem természet szerint és nem is a mi érdemeinkért lehet a miénk, hanem az Jézus Krisztus istenfiúságából következik, egy abból eredeztetett és Jézus érdeméért nekünk tulajdonított státus (kiváltság), melyet hit által kell, hogy megragadjunk és amely a Szentlélek kitöltetése által lett örökre a miénk.

Rm 8:14-17 Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai. Mert nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem **a fiúságnak Lelkét kaptátok**, aki által kiáltjuk: **Abbá, Atyám!** Ez a Lélek bizonyosságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy **Isten gyermekei vagyunk**. Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.

Gal 4:4-7 Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény alatt lett, Hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy **elnyerjük a fiúságot**. Minthogy pedig **fiak vagytok, kibocsátotta az Isten az ő Fiának lelkét a ti szíveitekbe, ki ezt kiáltja: Abba, Atya!** ⁷ Azért nem vagy többé szolga, **hanem fiú**; ha pedig fiú, Istennek örököse is Krisztus által.

Ef 1:5 Eleve elhatározva, hogy **minket a maga fiaivá fogad** Jézus Krisztus által az Ő akaratának jókedve szerint.

¹³ Minderről bővebben ld. "Tényleg felépül a jeruzsálemi templom?" (istenalma.hu)

Ami egykor a dávidi király kiváltsága lehetett csupán (és Izrael népének egészéé), hogy Isten a fiává fogadta őt, az most mindenestől a miénk lett, minden egyes Krisztusban hívő emberé!

2 Kor 6:18 És leszek nektek Atyátok, és ti fiaimmá és leányaimmá lesztek, azt mondja a mindenható Úr.

A Dáviddal kötött "fiúsági" (Isten fiává fogadtatásról szóló) szövetség továbbra is érvényben van! Krisztusban olyan nagy méltósággal, egy olyan mély, bensőséges Atya-fiúi kapcsolattal ajándékozott meg bennünket az Atya, mint amivel Dávid vagy Salamon bírtak csak az ÓSZ-ben. Sőt, még ennél is nagyobb!

Ám nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a "fiúság" továbbra sem csak kapcsolatot jelent, hanem *képviselést* (felelősséget) is! A fiú ugyanazt kell, hogy tegye, amit az apja tesz. A fiúnak az apját kell követnie.

Ef 5:1 Legyetek azért követői az Istennek, mint szeretett gyermekek.

Mat 5:44-45 Szeressétek ellenségeiteket, áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyűlölnék, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak és kergetnek titeket; **Hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai**, a ki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak.

Mt 5:9 Boldogok a békességre igyekezők: mert ők **az Isten fiainak mondatnak**.

Nem csak Dávid és Salamon istenfiúi *kiváltságát* nyertük el Istentől, hanem az ő óriási felelősséggel járó *királyi tisztségüket* is! Mivel Isten (igazságosan) uralkodik, nekünk is uralkodnunk kell, Jézussal együtt a teremtett világ felett. Hiszen mi is uralkodásra lettünk teremtve (1 Móz 1:28)! Mi vagyunk a trónörökösök! Akiket Isten hatalommal ruházott fel. Így érthetjük meg János szavait:

Jn 1:12-13 Valakik pedig befogadták Őt, **hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek**, azoknak, akik az ő nevében hisznek; Akik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatából, hanem **Istentől születtek**.

Rm 5:17 Mert ha az egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által: sokkal inkább **az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által** azok, akik a kegyelemnek és az igazság ajándékának bőségében részesültek.

1 Pét 2:9 Ti pedig választott nemzetség, **királyi papság**, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket.

Jel 1:5-6 És a Jézus Krisztustól, a ki a hű tanubizonyosság, a halottak közül az elsőszülött, és a föld királyainak fejedelme. Annak, aki minket szeretett, és megmosott bennünket a mi bűneinkből az Ő vére által [az Atya-fiúi *kapcsolat* helyreállítása], És **tett minket királyokká és papokká az Ő Istenének és Atyjának** [*képviselési státusunk* helyreállítása]: annak dicsőség és hatalom mind örökkön örökké!

Ef 2:6 [Isten Jézussal] együtt feltámasztott és **[Vele] együtt ültetett a mennyekben, Krisztus Jézusban**.

Ezek szerint mi is, Jézushoz hasonlóan, a lelki halálból való feltámadásunk (újjászületésünk, megtérésünk) által iktattattunk "Isten fiúi", azaz királyi tisztégünkbe. És Isten azt ígéri nekünk:

2 Tim 2:12 Ha tűrünk, **vele együtt fogunk uralkodni is.** - méghozzá örökké!

Az evangélium tehát az "istenfiúság" Jézusban történő helyreállításáról szól, mely nem csupán az Istennel való személyes Atya-fiúi kapcsolat helyreállítását jelenti számunkra (noha ez is nagyon fontos!), hanem a képviselési tisztégünk (istenképességünk) helyreállítását is! Mindkét aspektusát hangsúlyoznunk kell tehát a "fiúságnak"! A "fiúságunk" nem merülhet ki abban, hogy csupán élvezzük az Istennel helyreállt szeretetkapcsolatot, hanem mint "szeretett gyermekek" ki is kell vegyük a részünket a Krisztus által jelenleg is gyakorolt királyi uralomból és hűséges sáfáraivá és gondviselőivé kell, hogy váljunk a teremtett világnak, a fiúvá fogadtatásunk miatt érzett hálából. Csak ekkor mondhatjuk azt, hogy valóban megértettük a "fiúságot". És ha már azt gondolnánk, hogy megértettük, akkor rögtön jussanak eszünkbe az idős János apostol Isten gyermekeinek jövőbeni csodálatos dicsőségére vonatkozó szavai:

1 Jn 3:1 Lássátok **milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk!** A világ azért nem ismer minket, mert nem ismerte meg Őt. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és **még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk.** De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, **hasonlókká leszünk Őhöz;** mert meg fogjuk Őt látni, amint van.

De nem csak mi fogunk ilyen dicsőségessé válni, hanem ez az egész teremtett világ is, amiben élünk, amit Isten az Ő gyermekeinek teremtett és amit Isten a mi gondviselésünkre bízott:

Rm 8:18-21 Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik. Mert **a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.** Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette, azzal a reménységgel, hogy **maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára.**

Isten annyira szereti az Ő gyermekeit, hogy nem csak az ő életüket teszi rendbe azáltal, hogy helyreállítja velük a kapcsolatot, hanem még az ő otthonukat is fel fogja újírtani!